ELU KUI PUHKUS

Maitse

MURASTE-MAALI MÕTISKLEB KÖÖGI JA KODUSOOJUSE TEEMADEL

Kui mul paluti kirjutada köögijutt, siis esitasin endale küsimuse: milline osa on meil endil, et tunneksime end köögis hästi ja naudiksime toiduvalmistamise protsessi? Vastan koolilapselikult: suur osa.

Jätan siinjuures kõrvale retseptid, mis on kättesaadavad lõpututes variantides ja pealegi: igas talus oma taar ehk maitse-eelistused. Suur roll on köögil ja lahkel-heldel perenaisel. Kööginõu eelistamisel jätan välja kaks äärmust - seapesa ja üledisainitud ruumi, kus lagedal letipinnal on paar efektset asja ning söögilõhn ka ülekantud tähenduses puudub.

Mänguruum on seejärel suur, kahjuks mitte lõpmatu. Päris ilma rahata ei tee kööki ega sööki. Teine piirav tegur on aeg. Seda ei jätku kellelgi. Reeglina.

Niisiis, tihtilugu napi rahaga ja piiratud ajaga on vaja toita peret, ennast, vahel sõpru-sugulasigi. Patt ehk öelda, ent rahakoti paksus ei ole sageli siiski määrav, kui hästi me sööme. Hästi – see tähendab mitmekülgselt, piisavalt, kuid mitte ülearu. Tähtis on südamega mõelda, et pere iga liige saaks vajaliku. Ka ennast ei või unustada. Üleväsimus ei tee kedagi õnnelikuks.

Oma koduköögis, suures või väikeses, linnas või maal, aga puhtas, soojas ja õdusas, maitseb iga südamesoojusega toit hästi, kui sööjat oodatakse kaetud lauaga. Toit ei pea laual olema, see võib oodata sööjat pliidil, praeahjus, kuid kõik ise peab ootama. Ja oodatava rõõm korvab perenaisele väsimuse ning hommikul varasema tõusmisegi.

Paljud lapsed on isutud. Kui neid aga ootab hommikul kaunistatud tomati- või kurginäoline võileib ja marjamuster pudrul, siis laps sööb ja rõõmustab. Kellel on aed, saab poole aasta jooksul näidata ilusat hommiku algust, sättides taldriku kõrvale Selle Päeva Üllatuse.

Laps kasvab varsti suureks, mälestused jäävad ning ta tahab omakorda pereliikmeid rõõmustada.

Üks kindel nipp, mis mõjub kõigile, on hästi lõhnav kõik, peategijana praeahi. Tuleb lihtsalt ajastada toidu valmimine saabujatega.

Ei tea ühtegi toitu, mis maitseb kõigile igal ajal, kuid lapsepõlvest on meeles vanaema aida juurde kiirustamine, kui lapsed tulid; meeles on teise vanaema kollased pitsilised pannkoogid ning ema suurel vaagnal serveeritud härjasilmad õhtupäikeselises köögis. Meeles on tunded.

Me keegi ei hinda enam x-hinnaga sinki või juustu ega muud kindlat toitu. Ometi ühes peres jätkub laua taga juttu kauemaks kui teises. Marile tahame külla minna, Minnile mitte. Ei näita külaliseootust lauale visatud plekklusikad, kuigi kõrval hõbedane küpsisevaagen. Ootust ja hoolivust, paraku ka vastupidist, näitab iga pisidetail.

Väga hästi oskab Anni Arro oma Sepamaa talu seostada retseptidega. Isegi tee, mille korjamist kirjeldatakse, tundub eriline. Samuti tekitab Jamie Oliver huvi kõrvitsa vastu neid aias patsutades. Maire Suitsu kodukoka raamatu kaanel olev köögipliit on justkui hubase köögi musternäidis, kahjuks täna üsna harvaleitav. Soe leib ja lahke perenaine Juhan Liivi... . Emotsioonide kaudu toiduhuvini ja retseptilugemiseni, seega mitte ainult kohustus. Teeme ju jõululauale ka jõulutunnet. Toit niikuinii, meeleolu leidmiseks ei kuluta aga vähem energiat.

Selge see, et sööki peab erandita igas peres piisama. See on ju normaalne. Tore, kui selleni jõudmine ei ole tüütu töö, vaid ka rõõm.

Head isu!

Muraste külaseltsi juhatus

Nuputa

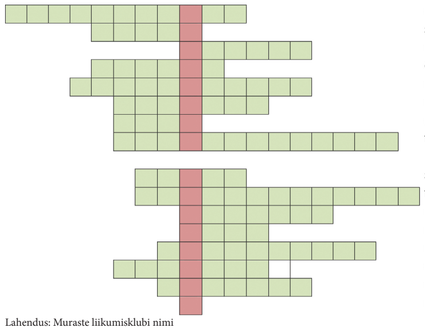

Piirkond Murastes
Söögikoht Murastes
Muraste .... Fond
Õine kultuurisündmus Murastes
Muraste tunnuslause
Murastes levinud okaspuu
Haridusasutus Murastes
Turistlõks, kauni merevaatega koht Murastes

Sadam Muraste lähistel
Tervislikke eluviise propageeriv ettevõtmine Murastes
Muraste naaberküla
Looduslik vaatamisväärsus Murastes
Murastes kasvav looduskaitsealune taim
Pankranniku piirkonna peatänav
Muraste muistne hiid
Kirjavahemärk

Lahendus: Muraste liikumisklubi nimi

Head tantsuhuvilised!

MURASTE RAHVATANTSURÜHMAD OOTAVAD TANTSIJAID!

Tunnid toimuvad neljapäeviti
Muraste koolimajas:
kell I 18-19.30 naisrühm
kell 19.30-21 segarühm

Juhendab Anne Änilane.

Pole tähtis, kas oled kogemustega või algaja tantsija - oluline on rõõmus meel ning soov tegeleda kauni rahvatantsuga. Võtame eesmärgiks olla järgmisel suurel tantsupeol osake võrratust tantsumustrist!

Kohtumiseni tantsupõrandal!

Täiendav info
kultuurjasport@muraste.ee või tel 5253128

MURASTE KÜLASELTS ANNAB TEADA:

SÕIDUAUTO JÄRELHAAGIST SAAD LAENUTADA NÜÜD KA MURASTES!

HAAGISE MÕÕDUD 1500X3000, PORTE H 42 CM, PLASTIKKAAS H 1 M, KANDEVÕIME 470 KG

MURASTE LOODUS KODUS

KÜLASELTSI LIIKMETELE
4 h = 5€
8 h= 10€
24 h = 20€

TEISTELE
4 h = 10€
8 h= 15€
24 h = 25€

LAENUTAMISEKS OLEMAS KA BENSIINIGENERAATOR, 3X3 TELGID; HELITEHNIKA, LAUD PINKIDEGA.

TÄPSEM INFO WWW.MURASTE.EE
BRONEERIMINE JA INFO TEENUS@MURASTE.EE,
TEL 5253128

Toimetuse veerg

Väljaandja: Muraste külaselts, www.muraste.ee
Toimetaja: Aule Kikas (tel 5253128, aule.kikas@eesti.ee) koostöös külaseltsi juhatusega.
Kujundus ja küljendus: Bitt&Piksel OÜ
Trükk: Actual Print OÜ
Reklaamid ja kuulutused ning kaastööd ja ettepanekud teemade kohta saata muraste@muraste.ee, info tel 5253128.
Järgmine Meie Muraste ilmub jaanuaris.

Meie Muraste

Koos teame rohkem, koos teeme rohkem, koos muudame küla paremaks.

Sügis 2014

MURASTE LOODUS KODUS

ANNALIISA JA ART ESIMESEL KOOLIPÄEVAL

Hoolides targaks

Annaliisa ja Arti esimene nädal Muraste uhiuue koolimaja IA klassis

Preili Annaliisa elab majas, kus õppisid ammusel ajal Muraste algklassid. Ammu oli ka see, kui kodu kõrvale ehitati koolimaja, kus õppis Annaliisa emme. Preili enda koolitee kulgeb läbi Muraste mõisapargi, koos ahvatlevate porilompide ja taskussekippuvate kastanimunadega. Art on energiline sell, keda jätkub kõikjale: naabrilastega mängima, rattaga tuuritama, turnima ja kraavi konna jälgima, emme ja issiga jalkat toksima. Uus kool on Arti kodust kiviga visata. Annaliisa ja Arti emmed panid kirja esimese koolinädala muljed.

1.september.

Annaliisa emme: „Milline sinu esimene koolipäev oli?" Annaliisa: „Põnev, tore oli aabitsat saada." Emme: „Kas kartsid ka?" Annaliisa: „Ei!" Aabits saab paberi. Hambapesu venib ja kell 21:00 magama saame vist kevadeks.

Art uurib, mida esimesel päeval koolis tehakse, kas tunnid ka toimuvad. Emme seletab, et esimesel päeval on aktus ja klassijuhataja tund, aga veel ei õpita. Peale klassijuhataja tundi teatab Art võidukalt: "Emme, me juba õppisime ka!", aga uinudes lausub: "Emme, ma tean, et sa käid vahest öösel mulle tekki peale panemas. Täna öösel sul pole vaja enam tulla, sest ma olen nüüd koolilaps."

2.september

Annaliisal on vaja kaasa võtta dressid sise- ja välitunni tarvis, lisaks kunstitarbed. Kotti kaaludes lööb vanaema käsi kokku: „Väikesed kaamlikesed olete!" Emme küsimisele, kuidas koolis läks, vastab preili: „Midagi ei juhtunud." Koolist väljunult teatab Annaliisa maailma armsaima naeratusega: „Mul jäid jalga vahetusjalatsid." Kodus selgub, et kehalises jäid lisaks dressidele selga-jalga koolikleit ja sukkpüksid. Lisaks ilmneb, et emme ostis hoolimata kümnel erineva viisil antud selgitustest ikka valede joontega vihiku.

Art analüüsib: "Mul tuli selline tunne, nagu ma oleks juba mitu päeva koolis käinud. Aga siis ma hakkasin mõtlema, et ongi juba teine päev, ma ju eile käisin ka koolis." Koju ununevad prillid ja käterätt.

3.september

Annaliisa päevasündmused kahvatuvad, kui emme ajab kellaajad sassi ja jõuab lapsele lubatust tund hiljem järgi. Annaliisa: „Emme ei tulnud mulle õigel ajal järele. Sõitsin ise rattaga koju. Ühe koha peal kortermajade juures sõitsin natuke valesti." Emme lubab osta endale päeviku, kuhu saab märkuseid kirjutada.

Art: "Koolis lõunasöögi ajal tuli üks naine ja ütles, et peame taldrikud tühjaks sööma, sest oleme endale ise ette tõstnud. Aga me polnud ise tõstnud, meile tõstis õpetaja! Siis läksime ja ütlesime õpetajale, et las me teinekord tõstame ise." Koju ununeb matemaatika vihik.

4.september

Annaliisa perel on tekkinud õhkõrn rutiin. Klass on hommikusaginat täis. Emmed- issid jutustavad, teevad pai. Õpetaja muudkui seletab, sest ringid, trennid ja vihikud tekitavad küsimusi. Kostab vaikne kellahelin, see on vaevu märgatav, imeline... Õhtul saavad raamatud ümbrispaberi. Annaliisa: „Emme, miks peab panema paberi?" Järgneb selgitus säilimise ja puhtuse teemal. Annaliisa ohates: „No olgu peale."

Art läheb dressides, kuna esimene tund on kehaline. Emme, kes koju ununenud vahetusriiete kotti järgi viima läheb, avastab üllatusega, et staadionil võimlevad kõik lapsed pikas dressis, välja arvatud Art, kes on särgiväel. Dressipluus ripub rõõmsalt garderoobis

5.september

Annaliisale on seda kõike ühekorraga palju. Kosutav päevauni, seejärel õhtused askeldused. Annaliisa külastab vanaema, et rääkida toredatest koolipäevadest. Uuel koolinädalal läheb lisaks saunalinale ja vannimütsile kaduma riietusruum. Tähed on kord kõhnad, kord paksud, numbrid külili, lugemine aga ladusam. Annaliisa läheb esimest korda klassikaaslasele külla, saab teada, mis on judo ning otsustab liituda jalgpallitrenni ja suhtlemisringiga.

Art saabub koju sisejalatsites. Õuetosse võimla garderoobis, kuhu ema neid otsima läheb, ei leidu. Küll aga vedelevad seal Arti sokid. Õnneks leiduvad teises garderoobis ka tossud. Lõpp hea, kõik hea.

Koolirõõmu ja õpiõhinat teile, Muraste koolimaja koolijütsid ja õpetajad!

TULEKUL

NOVEMBER

11. NOVEMBER 18:00 KÄSITÖÖRING
17. NOVEMBER 19:00 MURASTE LIIKUMISKLUBI – UJUMISÜRITUS TABASALU UJULAS „UIMED LIIKMA"
25. NOVEMBER KADRIPÄEV

DETSEMBER

7. DETSEMBER JÕULURETK
9. DETSEMBER 19:00 KÄSITÖÖRING
29. DETSEMBER 19:00 MURASTE LIIKUMISKLUBI –SUUSA- VÕI KEPIKÕNNIÜRITUS „FINIŠ 2014"

Jälgi Muraste külas toimuvat www.facebook.com/MurasteKylaselts, www.muraste.ee või liitu e-kirja listiga muraste@muraste.ee

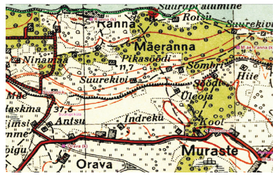

Põliselaniku meenutused

Tänases lehes saab lugeda Eda Mamontovi meenutusi tema lapsepõlve- ja noorusaegsest Murastest. Tore lugemine kõigile!

» loe lk 2

Koduküla turvaliseks

Kõik me soovime elada turvalises elukeskkonnas. Selleks on tugeva abikäe ulatanud Kaitseliidu, Naabrivalve ja Muraste vabatahtliku päästekomandoga liitunud tegusad inimesed. Just nende vahvate inimeste ja organisatsioonide tegemistele saab tänases lehes pilgu heita. Ja ehk liitudagi!

» loe lk 2-3

Ristsõna

Vahvat nuputamist!
Ristsõna õige lahenduse leiad külaseltsi kodulehelt pärast kadripäeva.

» loe lk 4

Ajalehte „Meie Muraste" ehk projekti „Kogukonna hääl kajama" rahastab Siseministeerium kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest.

SISEMINISTEERIUM KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Mõtiskledes…

Andrus Saliste
Muraste külaseltsi juhatuse esimees

Sügis on aeg kui tullakse tagasi rohkem kodurüppe, rohkem paiksemaks. Alanud on kooliteed ja töörütmgi võtnud argiselt endasse. Suhtleme jälle rohkem naabritega ja nokitseme vaikselt sügisandidega. Nendest tegemistes on mõnusat värvi ja siirast rõõmu. Kuidas aga säilitada seda kogetut nii, et ebameeldivad juhtumid ei rikuks idülli, ei mureneks värviline maailm? Ühelt poolt tuleb teade ühistranspordi muredest meie lastega, teisalt varguste juhtumid meie kodudes või jätkuvad liiklusprobleemid liigse kiirustamise tulemusena. Käesoleva lehe sisu kajastabki palju turvalisuse küsimusi ja võimalikke lahendusi. Lahendusi kui panustame ühes koos, ühise koduküla nimel! Külaseltsi juhatus tegeleb tõsiselt ka küla siseliikluse lahendustega ja seda koos vallaga – lahenduse projekt on juba jõudmas faasi, millele peagi peaks järgnema ka reaalne töö. Seda siis aastal 2015. Samuti on täna allkirjade ootel Muraste ühtne Naabrivalve leping, mis ühiselt panustades annaks selge signaali, et me märkame lisaks enda kodule ka vööraid tegevusi meie toredate naabrite juures! Murastest on alguse saanud ka Harku valla Kaitseliidu üksus – Harku rannakaitse üksikkompanii asutamiskoosolek toimus 02.10.2014! Selle suuna üheks lisaväärtuseks on ka Muraste korrakaitseüksuse loomine. Turvalisema koduküla jaoks kaasame ka meie külas tegutseva Sisekaitseakadeemia, kes praktikabaasina meie küla oma õppetöös kasutama hakkab. Tundub, et see pool on vaikselt kuid sihikindlalt arenemas üheks edulooks aga ainult siis kui me kõik koos sellesse ka panustame – keegi teine meie eest asju tegema ei torma! Hoiame põialt ja mõtleme kaasa!

Samas on meie küla aastaks 2015 sammunud uuele tasandile – Murastes toimib kool, tegutseb lasteaed, on kõrts ja oma pood! Lisandub ka kütusetankla automaatjaamana. Aasta algusest saavad paika ka läbimõeldult jäätmekonteinerid kuhu elanikud saavad tasuta ära anda klaastaarat, paberit ja pappi ning pakendeid. Oleme arenemas külana päris mõnusas suunas! Vaatamata nendele arengutele on säilinud aga ka loodus, võrratu sügisene Muraste raba; mõisapark oma ootamatute loomakohtumistega; rannik, mis aitab anda suuremat mõõtu meie külale; pank, mis lisaks silmailule annab ka kodupaiga erinevatele tiivulistele.

Külaseltsi ja elanike saavutustena peab kindlasti esile tõstma ka väga oluliste arengutena Pangapealse elanike eluolu parenemise – Pangapealse teed said asfaldikatte ning korda tehti kaks sotsiaalkrunti. Aiandusühistute piirkonnas lahenes Lee tee mure-aastaid, isegi aastakümneid oodatud uuendus sai valmis ning Vana-Muraste suunas lahendati kanalisatsioonimuret. Need saavutused ei sünni iseenesest vaid ainult tänu meie küla inimeste ja külaseltsi järjepideva tööna. Olla pildis, olla kaasas läbirääkimistel ning anda läbimõeldud sisendeid Harku valla arengukavasse!

Muraste külaselts on arenemas uuele tasandile ka kogukonnateenuste osas. Oleme saamas käima Muraste koolis toimuva tegevusteplaani. Täna on juba alustanud rahvatants, seltskonnatants, mudelismiring! Koolimajas hakkavad edaspidi toimuma ka käsitööringid ja kohe-kohe selgub ka lahendus oma kodukülas sportimisvõimalustega. Saaliajad on kokku lepitud, vaja vaid leida sportimistoimkonna eestvedaja – korraldada on vaja inimeste registreerimine, lahendada kulupool ning hakata lihtsalt sportima! Hea näide toimivast sportimistahtest on ka ju juba üle aasta edukalt toimetav Muraste Liikusmiklubi – Lihtsalt liikuma. Siiras rõõm ja mõnusalt soe tunne on näha selle klubi tegemisi!

Ja et me ei näi vaid endile toredate, tublide ning põnevatena, annavad kinnitust ka mitmed tunnustused, mis meie küla inimestele osaks saanud – üks aasta vabatahtlik, üks Eestimaa tegija, üks Harjumaa *pärlipere*, lisaks nominendid tervisedendaja auhinnale, tublid noored spordimaailmas, tegijad mototehnika vallas!

Muraste läbi aegade

Eda Mamontov

neljandat põlve Muraste elanik

Vana maantee kulgeb vinka-vonka läbi Muraste. Algab see Männituka kurvi (loe selgitust teisest lõigust) juurest ja kulgeb läbi Muraste vana küla, möödub mõisast ning seejärel suundub läbi kunagise Orava küla Suurupisse. Muraste külla on tuldud suurelt maanteelt maa poole keerates. Vana tee läbib küla u-kujuliselt ja ikka satud nn. kaevulagedale, kust tee läheb alla külla. Külarahvas tavatseb rääkida üleval külast ja allkülast. Viiekümnendate lõpus elati 12-s põlistalus. Praegu on vanasse külla mõned majad-pered lisandunud. Enam kui poole sajandi jooksul ei ole suudetud teid korda teha. Aegade jooksul on veetud siia kivilahmakaid, kruusa, paekivituhka.

Toimis ka bussiliiklus. Peatus oli Mummi Trahterist linna poole suunduva tee kurvis. Nimetasime seda Männituka peatuseks. Külarahvale, kes valdavalt elas eelnimetatud trahterist üle maantee, olid võrdselt kauged nii see kui Muraste mõisa peatus. Siiski kuuekümnendate aastate keskpaigaks oli peatus juba küla tee otsa ehk Mummi suure ristmiku juurde toodud!

Mu vanavanemad pagesid kolhoosi astumise eest Tallinnasse. 50. aastate lõpus naasid nad Murastesse kodutallu. Oletan, et vanaema jõudis pensioniikka ja kollektiivse töö sundus oli läbi.

Vanaisa oli rätsep, kes „esimesest ilmasõjast tõi seljas õmblusmasina". Linnas töötas ta oma erialal Nõukogude armee hüvanguks. Alati olid ta töölaual sõjaväelaste mundrid. Sama jätkus ka Murastes, sest praeguse Pankranniku kohal oli väike sõjaväeosa. Ümberkaudsetele külameestele tegi vanaisa lambanahast kasukaid. Ema, isa ja kooliskäiv õde elasid Tallinnas, aga mulle meeldis maaelu vanaema-vanaisaga. Alles talve saabudes viidi mind linna.

Valgust andsid petrooleumilambid, mille põlemisel erituv lõhn on siiani meeles. Heledus sõltus liinidest – 25-liinise tahiga lamp oli juba täitsa hea valgusallikas. Tänapäeva võrdluses vastab sellele umbes 15-vatine laualamp. Teine unustamatu lõhn oli seasöögil, mida keedeti köögis. See lõhnas kui leivasupp! Meil oligi ainult 2 lemmiklooma – siga, kes saabus meile igal sügisel väikse põrsana Madli või Mihkli nime all, ja koerake Leitu, kelle leidsime pakasega oma linnakodu trepikojast. Leitu elupaik oli vanaisa töölaual, kus oli hea sinelitel pikutada. Raadio oli akuga, mida vanaisa käis laadimas piirivalvekordonis praeguse piirivalvekooli kandis. Sinna minekuks laskuti alla Trelligraafi kaldast, praeguse Klindi ja Lee aiandusühistute juurest.

Lapsepõlves sai tihti käidud „mõisa kalda peal". See jalutuskäik koosnes mõisahoone välisest ülevaatusest, tiikide uurimisest ja suurel, 10-15 inimest mahutaval kiigel kiikumisest. Üle tiigi viis toekas sild. See kandis hobust koormaga, mis oli tarvilik meie küla Rangi talu rahvale. See oli üksik majapidamine kaldani viiva tee ääres.

Muraste mõisa taga olnud kiik, 1960.a

Vabatahtlik päästekomando

Taavi Pragi

Muraste vabatahtliku päästekomando eestvedaja,

Keila päästekomando juht

Muraste Vabatahtliku päästekomando loomise mõte tekkis allakirjutanul juba tükk aega varem kui asi 2012. aasta sügisel teoks sai. Muraste kant, tegelikult terve piirkond Tabasalust Türisaluni on tihedalt asustatud ning asub riiklikest - Keila, Nõmme või Lilleküla - päästekomandodest kauguses, mis võib tähendada päästeauto saabumisaega olenevalt tee- ja ilmaoludest kuni 25 minutit.

Aastaid Keila päästekomandost siinsesse piirkonda õnnetustele reageerides tekkis mõte, et kunagi võiks proovida kätt vabatahtliku päästjana või siis selle seltskonna kokku kutsujana. Päästeameti värskemate analüüside kohaselt on Muraste küla Eestis TOP100-s kolmandal kohal päästekomando vajaduse järgi hinnates.

Kui aastaid tagasi räägiti riiklikust päästekomandost Harku vallas, siis täna on sarnaste väikese töökoormusega päästepiirkondade kutselised päästjad muutuste teelahkmel. Viimaste aastate jooksul on vabatahtlikuks päästekomandoks ümberkorraldatud mitmeid väiksemaid riiklikke komandosid. Teatud piirkondades võiksid tulevikus suuta need vähesed tõsisemad õnnetused ära lahendada vabatahtlikud päästjad, kellele tulevad appi professionaalid natuke kaugemalt.

Muraste piirkond on selles mõttes erinev, et siin ei muudeta elukutselist päästeteenistust vabatahtlikuks. Päästekomando vajaduse on siia kanti esile kutsunud rahvaarvu suur kasv.

Vabatahtlik pääste toimib paljudes arenenud Euroopa riikides juba pikka aega. Tõsine küsimus riigile on vabatahtlike motiveerimine rohkemaks kui abitegevused päästesündmustel, hoonete-, tehnika- ja varustuse soetuse ja hoolduse tagamine investeeringuteks vabatahtlikel enamasti pole. VPK materiaalsesse arengusse saab panustada kindlasti kohalik omavalitsus, piirkonna ettevõtjad ning miks mitte ka eraisikud.

Vabatahtlik pääste on pigem põnev hobi, võimalus õppida ja teisi aidata ning end proovile panna. Kindlasti pole see koht kangelaseks saamiseks ega raha teenimiseks.

Saame oma töö hästi tehtud 1982. aastal valminud ZIL-131-ga, mille andis Päästeamet meile üle VPK loomisel. 6x6 veoskeemiga tuletõrjeautot on aegade jooksul pidevalt renoveeritud ja modifitseeritud. Viimane Päästeameti toetus kulus eelmisel aastal diiselmootori paigaldusele ja rehvide vahetusele, millega vähenes kütusekulu ca 60 liitrilt 30le 100 km kohta, paranes kiirendus, kiirus, teelpüsivus ja maastikuvõimekus.

Suudame täna sõita kiiresti maanteel, liikuda maastikul ja rasketes ilmaoludes. Selline päästeuto on lisaväärtus erinevates olukordades ka Harku vallast kaugemal, kus riigi päästjad ei pruugi oma maanteele orienteeritud tehnikaga kõikidele sündmuskohtadele kiiresti juurde pääseda.

2013. aastal sõitsime ca 40 väljakutsele, päästeauto ümberehituse tõttu oli meie tegevus ca 3 kuud mitteoperatiivne. 2014.a 9 kuuga oleme reageerinud pea 60 korral. Käesoleva aasta sündmustest on suur osa maastikutulekahjudel, kuid ka põlemised hoonetes, järelevalveta lõkked, lihtsamad linnu- ja loomapäästetööd jm.

Suudame täna olla valves ca 80% ajast. Loodetavasti suureneb meie aktiivne liikmeskond, mis vähendab tänase nn kuuma grupi valveaega ning annab võimaluse suurendada valmisoleku protsenti.

Kuidas saada vabatahtlikuks päästjaks?

Vabatahtlikuks päästjaks saada soovija peab tegema endale selgeks, kui palju on tal aega olla vabatahtlik päästja. Täna on paljud päästeseltsid valves ainult õhtuti-öösiti ja seda ei saa pahaks panna, kui inimeste töökohad on VPK-st kaugel või ei ole võimalik töökohast väljakutse korral lahkuda. Konkreetsemaks minnes - kui palju on huviline Murastes või selle lähiümbruses ja jõuab 5 minutiga VPK garaažini aadressil Muraste tee 20?

Koduses valves olemine ei ole kui pingeseisund. Tuleb toimetada oma igapäevaste asjadega, vajadusel need seisma jätta ja kiiresti minna. Vabatahtlik ei pea olema valves kogu oma vaba aja.

Järgnevad märksõnad paljudest eeldustest on vanus üle 18a, hea füüsiline- ja vaimne tervis, tehniline taip, julgus, pingetaluvus ning soov õppida. Suur eeldus on C-kategooria juhiloa olemasolu ja võime veoautot juhtida. Vabatahtliku päästja kandidaat peab läbima nädalavahetustel 16- ja 32-tunnised õppemoodulid. Täpsemalt saab teada http://www.paasteamet.ee/et/vabatahtlikud/ või allakirjutanu kontaktidelt.

Kuidas saan muuta oma kodu turvalisemaks ilma vabatahtlikuks päästjaks hakkamata?

Klassikalised 3 abivahendit kodus on suitsuandur, tulekustuti ja tuletekk. Kui kustuti ja tekk on soovituslikud ja nõuavad mõningast käsitlemisoskust, siis õigesti paigaldatud suitsuandur on kohustuslik, kuna ta annab põlemisest märku tulekahju varajases faasis ning äratab ka magaja. Suitsuandur peaks olema paigaldatud iga eluruumi korruse lakke. Veel parem kui lisaks kõikide magamistubade lakke. Vähemalt 6 kg tulekustuti soetamise peale võiks hoone kasutaja kindlasti mõelda, kuna suitsuanduri tööle hakates võib olla võimalik algfaasis olev väiksem tulekahju ära kustutada.

Suurimad koduse tuleõnnetuse riskid on hoones suitsetamine, ülekoormatud ja vanad elektrisüsteemid ning vanad, hooldamata, katkised või valesti ehitatud küttekolded. Ärge unustage perioodiliselt korstent pühkida!

Tuleohutus ja üldisemalt ohutus kodus, tööl ja kogukonnas on päris lai teema. Täna on Päästeamet hakanud lisaks erinevatele programmidele lasteaedades, koolides, kogukonna üritustel, veebis jne läbi viima ka soovijatele nõustavaid (tule)ohutusalaseid kodukülastusi.

Soovitame lugeda teavet Päästeameti veebilehtedelt http://www.kodutuleohutuks.ee/ http://www.paasteamet.ee/et/kodanikule/ või kutsuda allolevatelt kontaktidelt endale koju tuleohutusalane nõustaja.

Tel: 50 44 003

taavi.pragi@rescue.ee

Külauudised

23. augustil osales Muraste külaseltsi esindus Saue vallas suure suvelõpulaada raames toimunud nelja valla - Harku, Kiili, Saku ja Saue, **talendikaima küla konkursil**, pälvides suurepärase kuuenda koha. Tõe huvides lisame natuke ka fakte: nimetatud nelja valla piirkonnas on enam kui 70 küla, lisaks peotäis alevikke. Külatänavale end näitama julges minna vaid kuus küla. Muraste nende seas! Muraste külas on enam kui 1600 elanikku. Üleskutsele osaleda külade tänava tegevuses vastasid murastelastest *Muhv.Nõudmiseni*-stiilis vaid eestvedajad Marju ja Aule. Pole paha!?

18. augustil sai teoks üks meie piirkonna unistus – uksed avas **Muraste koolimaja**, kuhu on planeeritud ruumid ka külakeskuse tarvis. Kinkisime külaseltsi poolt koolile rannavõrkpalliplatsi varustuse (platsi valmistas ette Harku vald) ning sepistatud koolikella sõnumiga „Hoolides targaks". Kolme lillepotti külvasid seemned vallavanem, koolidirektor ja külaseltsi esindaja – sümboliseerimaks koostööd. Esitatud luulekava lõppes omaloominguga:

Sellel sügisel osaks saab sõõmu
vahvate tööst. Ei jahtu see lust.
Nüüd Muraste rahval on kuhjaga rõõmu
oma koolist. Mis avaneb just.

30. augustil toimus **Muraste Paeplatsil** sportlik-meelelahustuslik sündmus. Asjalikult võeti mõõtu trepijooksus ja mölkky-mängus. Hulgaliselt põnevat ja vajalikku tegevust tutvustas Kaitseliit. Natuke kiiksust ja eneseirooniast lugupidavad mehepojad said mõõtu võtta legendaarsele Paemehele pühendatud võistlusel. Sõideti vägagi kummaliselt käituva jalgrattaga, lasti täpsust ning näidati oma graatsiat ja *alter ego*t kujundsuplemisel kümblustünnis. Õhtupimeduse saabudes süüdati muinastuli.

21. septembril vedas seenetark Katre mitukümmend huvilist **omadega rappa**. Seenele. Retke lõpus oli elevust kõigi silmades: korvidesse olid sattunud nii suurepäraseid, mürgiseid kui ka tundmatuid seeni. Seenesousti tehti sel õhtul paljudes peredes.

12. oktoobri hommikul kogunes Muraste Paeplatsile seltskond matkahuvilisi, kelle eesmärk oli matkajuht Katre vedamisel üle vaadata **Muraste küla piirid**. Vaatlejaid oli tulnud ka naaberküladest ning -valdadest! Kergel sammul tuvastati sel aastal Muraste piiri pisut enam 12 km. Kõik oli kontrolli all! Peale pikka retke ootas matkalisi paemehe onnis ühepajatoit ja pannkoogid moosiga. Aasta pärast on matk ümber Muraste taas tulemas!

Septembris alustas uut hooaega Muraste **käsitöötuba**: koliti välja senistest kodustest tingimustest ning nüüd nauditakse avarat pinda Muraste koolimajas. Lisaks tavapärasele kohtumistele iga kuu teisel teisipäeval oleme alustatud suure ühisprojektiga: koostöös Vääna Mõisakooliga koome Muraste koolimaja treppidele mõnusad istumisalused. Et tööd on palju, on vaja palju vabatahtlikke abilisi. Kel lusti, lööb kaasa!

Juba 2009. a sai alguse tore ettevõtmine – **Muraste Heateo Fond**, kuhu valdav osa toetusest koguneb iga loos võidab – loteriiga. Saadud tulu toel on abistatud suurperede lapsi spordivahendite soetamisel, laste laagrites osalemisel ning 2013. aastal korraldati suurperedele vahva bowlingu-päev. Jõuluaegu on päkapikud peredele hoidiste jm omatehtud meeleheaga rõõmu valmistanud. Harku Valla Lastekaitseühingu ja Harku valla sotsiaalosakonna ning Toidupangaga koostöös toimetati suve hakul abivajajatele kätte toidukotid. Abivajajad tehakse kindlaks Harku Valla Lastekaitseühingu ja Sotsiaalosakonna abiga. Suur tänu ja kummardus kõigile Fondi toetajatele: Tarplani Kaubanduse OÜ, Dermoshop, Tabasalu Spordikompleks, Kiil&Co, Harku Vallavalitsus, EMT, Würth, Elion, Tele2, Netiemme, En Firme Beauty, Muraste Hooldus, Rohujuur, Koolibri, Varrak, E-Betoonelement, Altia Eesti AS, Maiasmokk, Nissan.

Muraste liikumisklubi„Lihtsalt Liikuma!" on jätkuvas liikumises aastaajast ja ilmast sõltumata. „Liikumisklubi ei ole suhkrust!", ütlevad eestvedajad Anneli ja Kaire ning kutsuvad kõiki oma tervise eest hoolt kandma ja liikuma iga päev vähemalt 30 minutit värskes õhus. Rattad ja rullid, tossud ja kepid, trikood ja rätid, uisud ja kelgud on liikumisklubi lemmikud. Ja uskuge või mitte: näiteks trikoodes liikumisklubilisi võib Tilgu kandis näha ka külmematelgi talvepäevadel. Suplemas. Jäätükkidega võidu.

Vahva seltskond see liikumisklubi rahvas!

Kaitseliidu roll riigikaitse edendamisel

MISSIOONID: ESTRIF

ABI RIIGIKAITSEÕPETUSE LÄBIVIIMISEL

MAAKAITSE

PÄÄSTEAMETI TOETAMINE

TÖÖ NOORTEGA

KÜBERKAITSE

ABIPOLITSEINIKUD

Naabrivalve

Martin Lahek

Muraste naabrivalve eestvedaja

Juba täna on elu Eestis mõnel pool inimväärne just tänu vabatahtlikkusele. Hetkel on prioriteedid Eestis nii riiklikult kui ka kasvava kogukonna tasandil turvalisus ja eelkõige kaitsevõime. Õnneks kõik mõtlevad, räägivad ja tegutsevad selle nimel. Nüüd senisest rohkem ka Murastes.

Naabrivalve on oma olemuselt täna Eestis inimväärtustel põhinev koostöö elanike, kohalike omavalitsuste, külaseltside, Naabrivalve, Kaitseliidu, teiste MTÜ-de, politsei ja ettevõtete vahel, mis tõstab oluliselt turvalisust antud piirkonnas. Naabrivalve liikumisega liitumine julgustab inimesi teatama tähelepanekutest ja korrarikkumistest, millesse nad seni võibolla alati ei sekkunud. Annel on turvalisem teades, et häda korral ei jää naaber Juhan üksköikseks pealtvaatajaks. Tihti on inimestel väärtuslikke tähelepanekuid ja informatsiooni kuritegude ja erinevate rikkumiste kohta, mis võivad jääda tihtipeale naabrite omavaheliste juttude tasemele, ega jõuagi ametkondadeni, kes aitaks neid lahendada. Naabrivalvega liitunud elanik võtab endale kohustuse olla tähelepanelik ning suhtuda heaperemehelikult nii enda, oma naabri kui ka terve kogukonna varasse ja ka turvalisuse ja heakorra osas laiemas mõistes. Tähtis on siin, et esmalt naaber tunneks naabrit ja külaelanik külaelanikku ning alles seejärel on võimalik ka nendevaheline koostöö. Näiteks teavitab paeplatsil rattaga sõitev Anne seal laamendavatest kaakidest korrektselt ka politseid. Või märkab Juhan öösel sihitult küla vahel ringi sõitvat autot ning tuvastanud selle numbrimärgi, on jällegi olemas meil info, mis edaspidises uurimises või teiste sarnaste juhtude puhul lahenduseni võib aidata.

Naabrivalve liikumine Murastes ei ole uus nähtus. Naabrivalve sektorid on hetkel Tilgu tee ning Oksa tänava piirkonnas ja naaberkülas Suurupis. Ei ole uus tegelikult ka tegevuse sisu - naabrivalve funktsioon on toiminud läbi Muraste külaseltsi. Läbi maililisti on koostöö külaseltsi, elanike ja korrakaitseorganite vahel toimunud juba aastaid. Elanikud on teada andnud vandaalitsemistest, sissemurdmistest. Paljude eestvedamisel on algatatud ja ka lõpule viidud mitmeid kogukonna turvalisusega seotud tegevusi.

Täna on oluline minna edasi. Murastel on eesmärk liituda üle-eestilise naabrivalve liikumisega MTÜ Eesti Naabrivalve. Meil on seejärel võimalik osaleda turvaalastel koolitustel ning tulevikus hakkame osa saama teabest, mis aitab arendada meie kogukonna turvalisust. Saame abi turvalisusega seotud infopäevade korraldamisel. Naabrivalvega liitunutel on võimalik osa saada mitmetest soodustustest, mis on kajastatud MTÜ Eesti Naabrivalve kodulehel ja mis kehtivad kõikidele naabrivalve sektoritele ning ka nendest, mis kehtivad vaid Muraste naabrivalvega liitunutele. Olgu siin nimetatud Ergo kindlustus ja lukkude ning vastavate teenustega tegelev OÜ Lukukoda. Järgmisena on kavas paigaldada koostöös MTÜ Eesti Naabrivalvega Murastesse üles sildid, mis tähistavad naabrivalve piirkonda (ennetav meede). Üsna käegakatsutavas kauguses on plaanis koostöö ka värskelt loodud Kaitseliidu Muraste malevkonnaga. Veidi kaugemas tulevikus on plaanis paigaldada Harku valla abiga Muraste peamiste sissesõidu teede juurde turvakaamerad (IP kaamerad), mis hakkavad töötama G4S võrgus. Siin loetletud ideedest jääb kindlasti väheseks, et meie kodukoha Muraste turvalisus tõuseks. Vaja on Sinu ideid, Muraste elanik, kutsume Sind liituma.

Kaitseliit

Silva Kiili

vabatahtlik Kaitseliidu tegevliige

Kaitseliit sündis 1918. aasta keerulistes tingimustes, kus inimesed ja kogukonnad olid ohustatud bolševike ja taganevate valgekaartlaste poolt. Tõusti organiseeritud kaitsele nii pere, küla kui Vabadussõjas oleva riigi eest.

Kas oleme täna kaitstud? Olukord ei ole küll nii drastiline kui meie riigi sünni ajal, kuid peame siiski tunnistama, et mitte ka nii rahulik kui me seda sooviks. Viimasel ajal ei ole see haruldane, kui loeme sissemurdmistest meie kodudesse, kuuleme vandaalitsemisest ümbruskonnas või ohtlikust sõidustiilist meie tänavatel. Me ise saame palju ära teha, et hoida külas korda ja saata sellega sõnum kurjamitele. Selleks on vaja organiseeritud jõudu, mis oleks võimeline ellu viima erinevaid ülesandeid, koondama meie kogukonda ühise turvalisuse kaitseks. Selline organisatsioon on Eestis Kaitseliit, mis pole pelgalt sõjaline liit, vaid teeb koostööd ka politsei kui päästeametiga. Ka see, et meie idapiiri taga olev riik taas agressiivseks on muutunud, eeldab inimesi, kes oleks ettevalmistatud keerulisteks aegadeks, et oma kogukonna ja riigi eest seista.

Tänaseks on meil rõõm teatada, et Muraste küla aktiivsete elanike idee luua Harku valda Kaitseliidu üksus on saanud teoks. 2. oktoobril 2014 asutati Kaitseliidu Harju Maleva Harku Rannikukaitse Üksikkompanii. Meie missiooniks on suurendada inimeste turvalisust ja heaolu vallas ning olla valmis kaitsma Eesti iseseisvust.

Liitu meiega! Kaitseliitlane, astudes liikmeks, läbib esialgse kooluse, kus õpitakse tundma organisatsiooni ja selle toimimist, samuti omandatakse teadmised esmaabist, topograafiast ning läbitakse relvaõpe. Viimane annab võimaluse sooritada relvaeksam ja omada relvaluba.

Kel soov omandada riigikaitseõpetaja kvalifikatsioon, siis baaskursuse läbimine on üks nõuetest selleni jõudmiseks.

Kaitseliit pakub oma liikmetele hulgaliselt erinevaid koolitusi ja treeninglaagreid, õpetades lahingtaktikaid, juhtimist ja meeskonnatööd, avalikke suhteid, aga ka ellujäämist looduses, unustamata sealjuures säästlikku looduskasutust. Ka Naiskodukaitse (http://www.naiskodukaitse.ee/) pakub nii erialalisi (parameedikud, kokandus) kui ka juhtide ja instruktorite kursuseid. Kaitseliidu liikmetel on võimalus osaleda erinevatel õppustel, sealhulgas rahvusvahelistel suurõppustel.

Kaitseliit on perekeskne. Läbi noorteorganisatsioonide – Noored Kotkad ja Kodutütred – pakume lastele mitmesuguseid vaba aja ja õppimise võimalusi, suve- ja spordilaagreid, looduses toimetulemist ja muid vajalikke oskusi. Kaitseliidu põhiline eesmärk on anda ompaoolne panus isamaaliste ja teistega arvestavate kodanike kujundamisse. Kõik üritused ja koolitused on liikmetele tasuta.

Vähetähtis pole ka see, et Kaitseliidus käib vilgas seltsielu – korraldatakse suvepäevi ja rännakuid, laskmisvõistlusi, langevarjuhüppeid, kõielaskumist ja muid sportlikke üritusi. Oleme üle-eestiline vennaskond, meilt on võimalik saada aktiivsete ja hakkajate inimeste seast tuttavaid igast Eestimaa nurgast ja erialalt.

Tule ja panusta Kaitseliitu! Loome üheskoos Harku Rannikukaitse Üksikkompanii koosseisu aktiivse Muraste allüksuse, käivitame üksteist tundva ja abistava meeskonna, loome võrgustiku hädaolukordades käitumiseks – teeme küla turvalisemaks! Kaitseliitu võivad astuda kõik, sõltumata soost ja vanusest, rakendust leidub igaühele.

Juhised liitumiseks leiab Kaitseliidu kodulehelt http://www.kaitseliit.ee.
Otsi meid ka Facebookist:
Harku Rannikukaitse ÜK
kirjuta silvakiili@hotmail.com või helista 5135882.